

Præstelømningslovsforlaget kommer for. — Angaaende Waisenhuset udtalte den meget ærede Minister sig, men der var en enkelt Sætning, som jeg ikke bestemte opfattede, saa jeg tør ikke nærmere berøre den; det forekom mig, at den meget ærede Minister gik ind paa vor Tanke, om at faae det Spørgsmaal bragt til en vis Afslutning paa Basis af en retfærdigere Fordeling af Midlerne over det hele Land. Det er muligt, at jeg hørte feil, men det forekom mig dog, at den ærede Minister omtalte det. Imidlertid er der ikke stillet Forslag derom, saa jeg skal ganske henstille hvorvidt denne min Opfattelse af Ministerens Ord er rigtig eller ikke. — Jeg kommer nu til et Forslag, som er stillet under Nr. 2 af et æret Medlem her i Salen (Winther). Det er mig meget kjært, at man ved Behandlingen af Finantsloven kaadan hver Dag har et eller andet Knydspørgsmaal for fra en eller anden Side, som kan hjælpe til at bringe lidt Afveksling ind i Debatten, for ellers bliver det det evige Mindretal og Flertal, med nogen Forskjel maaffi i Karakteren af deres Forhandlinger fra Udvalget, saa at Ordføreren næsten ikke har andet at gjøre end at læse sin Flertals eller Udvalgs Lektie op. Naar derimod ærede Medlemmer, som nu forleden Dag vare ærede Benner fra Fyn, ligeledes næste Dag igjen ærede Medlemmer fra Fyn, og nu i Dag det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), saaledes komme kastende med Spørgsmaal, saar man Lov til her i Salen at se disse Spørgsmaal i en noget anden Belysning end man har havt Leilighed til at se dem i Udvalget. Jeg har sidet og hørt paa, hvorledes det skulde gaa med dette Forslag. Jeg tvivlede ikke om, at det var fremkommet efter omhyggelig Forberedelse og Overveielse, og det undrede mig derfor heller ikke, at den ærede Minister efter hele sin Tankegang, som ikke kunde være ganske fremmed for os, og som han nu har udviklet, kunde tiltræde Forslaget. Det Slægtskabsforhold mellem den meget ærede Ministers Tankegang og det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds havde jeg ventet. Derimod havde jeg ikke ventet, at det meget ærede Mindretal i Udvalget havde fattet en Udenthingsbeslutning og nu kunde træde op her i Forening gennem det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) med den Erklæring, at de, naaget vi ikke have havt Leilighed til at forhandle dette Forslag sammen i Udvalget, og skjøndt der ikke engang, saavidt jeg veed, er udtalt noget Omste om en saadan Forhandling, dog kunne tiltræde Forslaget. Det er, antager jeg, de 7 Medlemmer af Finantsudvalget, som saaledes have fattet en Udenthingsbeslutning, og nu komme her bag paa Flertallet og Udvalgets Ordfører med den Erklæring: det Forslag antage vi. Vel, jeg har ikke noget imod det, Fremgangsmaaden er, det tvivler jeg ikke om, antagelig, naar de ærede Herrer have brugt den. Havde det været Flertallet, som var

gaaet fra sine Overveielser og Udtalelser i Betænkningen, uden nærmere Forhandling, er jeg overbevist om, at det ikke skulde have døet i Synden, men saa vidt mig bekjendt, er Flertallet aldrig gaaet bort fra, hvad man har vedtaget i Betænkningen, inden man har havt Leilighed til at forhandle det, og det Øieste, man har gjort, er at sige: Vi forholde os afventende til det Forslag, ved denne Behandling, men vi kunne forhandle det mellem anden og tredie Behandling, og se, om vi kunne være med til at tiltræde eller indstille Forslaget til tredie Behandling. Hvis Mindretallets Fremgangsmaade egentlig skulde være den normale og rigtige ved Finantslovens Behandling, frygter jeg for, at vi ikke faae den Mand ind i Forhandlingerne i Finantsudvalget, — hvad i Overrigt være Forhandlingerne i Salen vidne om — som vi have havt der, i det Mindste i alle de Aar, jeg har sidet i Finantsudvalget. Det kommer imidlertid ikke Forslaget ved, det er bare Fremgangsmaaden. Det ærede Medlem, som har stillet Forslaget, har meget rigtig erkjendt, at den nuværende Understøttelse til Skolefondene hviler paa løbbestemte Regler. Der er for det Første et fast Tilskud til Pensionerne, fordelt af Ministeren efter Størrelsen af Skolefondenes Pensionsbyrder. Statskassen bidrager efter Lov 8de Marts 1856 til Skolevesenet i dette specielle Formaal, nemlig til Pensionerne; men der er givet bestemte Regler i saa Henseende og der er ikke udtrykt nogen politisk Tilbid til Skoleraadene eller vedkommende Minister. Det samme er Tilfældet med det andet Tilskud til Skolefondene, dels efter den Lov, jeg nævnte, og dels efter en senere Lov, og som bestaar i et yderligere Tilskud i Forhold til som Skolefondenes Eigning paa Hartornet stiger over 12 pSt. pr. Ld. Det ærede Medlem har altsaa efter min Mening været fuldstændig korrekt og har ikke Noget at frygte i Henseende til Formen; det har været usædvanlig heldig at han under IV. B. har fundet en Plads til den nye Post, hvor den efter min Formening staaar meget smukt og formelt rigtig. Nu kan jeg imidlertid ogsaa godt forstaa, at det ærede Medlem har Interesse af at hjælpe den høitærede Minister frem paa den Vej, han administrativt er gaaet ved at omordne Lønningsforholdene, idet det ærede Medlem nemlig paaskjønner, at Ministeren er gaaet denne Vej. Jeg antager, at alle de, der stemme for det ærede Medlems Forslag idag, efter som det saa tydeligt er kommet frem, ogsaa paaskjønne, at den ærede Minister er gaaet denne Vej. Jeg hører nu ikke til dem. Jeg kan ikke her tale i Flertallets Navn, jeg taler personlig, fordi vi ikke have forhandlet dette Spørgsmaal, men jeg hører som sagt ikke til dem, der paaskjønne, at Ministeren opgraver gamle Lønningsbestemmelser, der ere 62 Aar gamle, og af hvilke flere ere fremsatte saaledes, at de maa betragtes som afsluttede efter en vis Lids Forløb, opgraver og anvender dem imod